

NMgr. Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy – komplet

Ke SZZ je vhodné si připravit na flash disku obrazový materiál ke všem otázkám.

SZZ jsou z výtvarné výchovy a vysvětlovat otázku na obraze je více než vhodné, pracujeme přeci především s vizuálními informacemi.

1) Ke každé otázce z dějin umění si vytvořte složku, do které vložíte k otázce 10-16 obrázků. Při zkoušce promítnete komisi obrázky ve složce jako ikony a zkoušející hned vidí, která díla jste si vybral. Díla vybírejte tak, aby bylo možné představit Vaše pojetí otázky. Na první pohled je toto pojetí při prezentaci děl vedle sebe zkušené komisi zřejmé. Vizuální materiál Vám značně pomůže verbalizovat otázku.

2) Obrazový materiál k otázkám didaktickým či praktickým je také vhodné si připravit. Vítané jsou příklady odučených úkolů z praxe, myšlenkové mapy dané otázky, příklady uměleckých děl, technik a vlastně cokoliv vizuálního, na čem lépe představíte názorně obsah otázky.

Didaktika a empirický výzkum ve výtvarné výchově

1. Metodika výuky a realizace kurikula na SŠ a ZUŠ

Výuka, vyučovací proces a učební prostředí ve výtvarné výchově. Obsah vyučování a učení, kurikulum a jeho vztah k metodám výuky. Metodologie, metodika a metoda ve výtvarné výchově. Realizované, skryté, formální kurikulum ve výtvarné výchově. Kurikulární dokumenty u nás i v zahraničí. Problematika výtvarné tvorby ve smyslu naplňování kurikula. Kurikulární výzkum ve výtvarné výchově.

2. Učební výtvarná úloha na SŠ a ZUŠ

Interakce mezi učitelem, žáky a obsahem na podkladě učebních úloh ve výtvarné výchově. Situace výuky a zkušenost. Transformace obsahu a realizace kurikula ve výuce. Učební úloha jako základ sémantizace a konceptualizace vzdělávacího obsahu ve výtvarné výchově. Intersubjektivní, subjektivní a objektivní stránka obsahové transformace v učebních úlohách. Konceptová analýza tvořivých úloh a její vztah ke kurikulárním dokumentům. Problematika hodnocení ve výtvarné výchově. Reflexe, analýza, zlepšování kvality výuky.

3. Galerijní a muzejní pedagogika na SŠ a ZUŠ

Galerijní a muzejní pedagogika – historie, východiska, typologie v mezinárodním kontextu. Škola brněnská, pražská, olomoucká. Metodika galerijních animací. Galerijní animace z pohledu pedagogického konstruktivismu a zážitkové pedagogiky. Interpretace uměleckého díla konceptualizace obsahů, denotace, exemplifikace, exprese a imprese). Vazba na RVP (vymezení obsahů a cílů, průřezová témata). Příprava, realizace a dokumentace galerijní animace. Hodnocení galerijní animace, reflexe, alterace.

4. Současný výtvarně-pedagogický diskurz na SŠ a ZUŠ

Východiska současné výtvarné pedagogiky: umělecká a výtvarná tvorba; vědy o umění (dějiny umění, estetika, sociologie umění, psychologie a filozofie umění či sémiotika) a vizuální studia; didaktika výtvarné výchovy a oborového pedagogického výzkumu, včetně mediálního vzdělávání. Mezinárodní kurikulární diskurz ve výtvarné výchově. Cíle výtvarné výchovy v průběhu její historie a vývoje do současné doby.

5. Historie výtvarné výchovy a její koncepce na SŠ a ZUŠ

Historický vývoj výtvarné výchovy u nás v kontextu vývoje výtvarné výchovy ve střední Evropě. Počátky zájmu o dětský výtvarný projev. Počátek předmětu – kreslení. Vlivy alternativních pedagogických soustav a jejich odraz v českém školství. Socializace umění. Avantgarda a její odraz ve výtvarné výchově. FEA, INSEA, oborové časopisy. Koncepce tvořivosti. Výtvarná výchova v období socialismu a po r. 1989. Pluralita. Zahraniční vlivy. Koncepce, tendence ve výtvarné výchově, RVP, ŠVP. Učitelovo pojetí výuky. ENViL.

6. Dětská a žákovská výtvarná tvorba na SŠ a ZUŠ

Zákonitosti a specifika vývoje dětského výtvarného projevu. Vývoj tvořivých schopností, funkce hry a výtvarný projev. Charakteristické znaky dětského výtvarného projevu. Rozdíly ve výtvarném vnímání a výtvarné tvorbě. Typologie žákovské tvorby.

7. Uplatnění teorie artefietiky při přípravě výuky, při její reflexi, analýze a hodnocení kvality výuky na SŠ a ZUŠ

Teorie symbolizace, dvojrozměrná sémantika (intenze, extenze), exprese a expresivní experimentace, expresivní tvorba a tvořivost, kurikulum, obsah a jeho transformace, sémantizace a instrumentalizace zkušenosti, reflektivní dialog, poznávací motiv.

8. Klíčové pojmy artefietiky jako nástroj pro analýzu výtvarných úloh a pro hodnocení kvality výuky na SŠ a ZUŠ

Denotace, exemplifikace, exprese, expresivní tvorba, komponenty zkušenosti (tematická, konstruktivní, empatická, prožitková), fikční světy a světy reálných možností, expresivní experimentace, sémantizace a instrumentalizace zkušenosti, psychické modality (ekvivalence, pretend, reflexe)

9. Výtvarná výchova v mezinárodním kontextu na SŠ a ZUŠ

Mezinárodní spolupráce a projekty v oblasti uměleckého vzdělávání. Možnosti zlepšování soudobé praxe na základě mezinárodního srovnání. Mezinárodní kontext jako zázemí interpretace. Srovnávací výtvarná didaktika. Realizované srovnávací didaktické práce v českém prostředí. Pojetí vzdělávacích cílů v ČR a v Evropě. INSEA, ENVIL a návrh referenčního rámce vizuální gramotnosti, mezinárodní INSEA. Klíčové kompetence evropského občana a přínos výtvarné výchovy k nim.

10. Interkulturní výtvarná didaktika na SŠ a ZUŠ

Diskurz výtvarné pedagogiky ve vztahu k interkulturnímu a transkulturnímu vzdělávání, osobnostním přístupům ve vzdělávání i vizuální kultuře v době globalizovaných médií. Přístup komparativní a interkulturní, specifika etnopedagogiky. Výzkum ve srovnávací a interkulturní didaktice. Praxe a teorie výtvarné výchovy v ČR a ve světě. Vzdělávací cíle EU, klíčové kompetence a oborové cíle. Průřezové téma RVP „multikulturní výchova“ a jeho začleňování do výtvarné výchovy.

11. Kvalitativní, kvantitativní a smíšený přístup v empirickém výzkumu ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Teorie a výzkum ve výtvarné výchově, kvalitativní výzkum, kvantitativní výzkum, smíšený výzkumný design, cíl a problém výzkumu, výzkumné proměnné, výzkumné otázky.

12. Empirický výzkum jako zdroj informací pro zkvalitňování praxe ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Teorie a fakty ve výtvarné výchově, analytická reflexe praxe, informace a rozhodování ve výuce, kategorizace a problém proměnných, relační a substanční pojetí výzkumu výuky.

13. Výzkum výuky jako zvláštní součást reflektivní praxe ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Teorie a faktografie jako zdroj informací ve výtvarné výchově, reflexe a výzkum praxe jako zdroj informací, informace při rozhodování ve výuce, ověřování poznatků z reflexe a výzkumu.

14. Reflexe ve výtvarné výchově a její podpora prostřednictvím výzkumných postupů ve výuce na SŠ a ZUŠ

Relační pojetí výzkumu výuky při analýze výuky a hodnocení její kvality, hloubková struktura výuky a její analýza, problém integrity výuky ve výtvarné výchově, podpora integrity výuky reflexí a výzkumem.

15. Zkvalitňování výuky ve výtvarné výchově s podporou reflexe a výzkumu na SŠ a ZUŠ

Informace a rozhodování ve výuce, kvalita výuky, determinanty výuky, reflexe a výzkum jako zdroje informací o výuce a její kvalitě, evaluační výzkum, akční výzkum, vzájemná podpora kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

16. Sdílení a tvorba obsahu časově nezávislých vizuálně obrazných médií na SŠ a ZUŠ

Digitální gramotnost, zvláštnosti digitální tvorby a softwarových nástrojů ve fotografii, počítačové grafice, digitální kresbě a ilustraci, web designu a 3D modelování, bitmapové a vektorové editory, praxe a možnosti ve výtvarné výchově.

17. Časově závislá média - sdílení a tvorba dynamického mediálního obsahu na SŠ a ZUŠ

Digitální gramotnost, zvláštnosti softwarových nástrojů a digitální tvorby videa, 2D a 3D animace, motion designu a tvorby VFX efektů, praxe a možnosti ve výtvarné výchově.

18. Základní tvůrčí, reflektivní a sebereflektující procesy vztahované k uměleckým aktivitám, zejména ve vizuální oblasti na SŠ a ZUŠ

Expresivní proces, expresivní zážitek a jeho jednotlivé komponenty z pohledu sebe/ poznání a tvorby v arteterapii a v umění; estetická a poznávací distance v umění (V. Zuska).

19. Reflexe a sebereflexe v umění a v arteterapii na SŠ a ZUŠ

Fantazie, imaginace, symbolizace a projekce z hlediska psychologie a umění, fáze tvůrčího procesu.

20. Arteterapie a pozitivní prevence psycho-sociálních patologií včetně rasové nebo interkulturní nesnášenlivosti jako prostředek k sebeaktualizačnímu rozvoji v úrovni personalizace, socializace a enkulturace na SŠ a ZUŠ

Expresivní terapie, arteterapie a její jednotlivé přístupy, základní metody a formy, sebeaktualizační tendence, psychosociální pozitivní prevence, artefietika.